

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ**

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601,
тел. 256-03-33, www.mvs.gov.ua

**Верховна Рада України
Народному депутатові України
Богомолець О.В.**

15 травня 2017 № 6834 101/14-2017

На № 116 від 05.04.2017

Про розгляд запиту народного
депутата України

Шановна Ольго Вадимівно!

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2017 року № 14685/3/1-17 та відповідно до листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 року № 14685/1/1-17 у Міністерстві внутрішніх справ спільно з ДМС, Мін'юстом та НАДС розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 07 квітня 2017 року, стосовно подвійного громадянства та інформуємо про таке.

Варто звернути увагу, що на сьогодні проблема подвійного громадянства набуває актуальності та має широкий резонанс у суспільстві, зокрема, що стосується громадян України, уповноважених на виконання функцій держави.

На сьогодні у Верховній Раді України зареєстровано ряд законопроектів щодо внесення змін до Закону України «Про громадянство України», зокрема проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо реалізації права змінити громадянство» (реєстр. № 6175), внесений Президентом України.

Метою законопроекту є законодавче вдосконалення механізму припинення громадянства України в разі добровільного набуття громадянином України громадянства іншої держави та запобігання випадкам подвійного громадянства для осіб, які набувають громадянство України.

Статтею 25 Конституції України визначено, що громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права змінити громадянство. Згідно зі статтею 4 Конституції України підстави набуття і припинення громадянства України визначаються законом.

Основним нормативно-правовим актом з питань громадянства України є Закон України «Про громадянство України» (далі – Закон), статтею 2 якого визначено принципи законодавства України про громадянство, серед яких принцип єдиного громадянства, неможливість позбавлення громадянина

України громадянства України, а також визнання права громадянина України на зміну громадянства.

Разом з тим статтею 19 Закону визначено вичерпний перелік підстав для втрати громадянства України, однією з яких є добровільне набуття повнолітнім громадянином України громадянства іншої держави.

Добровільним набуттям громадянства іншої держави вважаються всі випадки, коли громадянин України для набуття громадянства іншої держави повинен був звертатися із заявою чи клопотанням про таке набуття відповідно до порядку, встановленого національним законодавством держави, громадянство якої набуто.

Повноваження щодо підготовки подання про втрату громадянства України відповідно до статті 24 Закону належать Державній міграційній службі України, яка надсилає їх разом зі всіма необхідними документами на розгляд Комісії при Президентові України.

У такому випадку ДМС має підстави ініціювати оформлення втрати громадянства України лише за наявності офіційної інформації компетентних органів про набуття громадянином України іноземного громадянства.

Існуючий на сьогодні законодавчо визначений механізм припинення громадянства України шляхом втрати внаслідок добровільного набуття громадянином України іноземного громадянства не є досконалим, у зв'язку з чим Президентом України внесено як невідкладний на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо реалізації права змінити громадянство», (реєстр. № 6175), яким передбачено врегулювання питання реалізації громадянами України конституційного права на зміну громадянства та мінімізація випадків подвійного громадянства.

Варто звернути увагу на те, що Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин, визначений головним комітетом щодо попереднього розгляду законопроекту, розглянувши на своєму засіданні 04 квітня 2017 року зазначений законопроект, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про громадянство України» щодо реалізації права змінити громадянство», реєстр. № 6175 від 13.03.2017, поданий Президентом України, за наслідками розгляду в першому читанні направити до головного комітету для підготовки на повторне перше читання, визначивши, що цим законопроектом має бути встановлено дієвий правовий механізм щодо запобігання випадкам подвійного (множинного) громадянства для народних депутатів України, державних службовців та інших осіб, уповноважених на виконання функції держави або місцевого самоврядування.

Стосовно можливих проблемних питань громадянства представників української діаспори інформуємо про таке.

Українська діаспора – збірне визначення української національної спільноти поза межами українських земель (етнічної української території), яка відчуває духовний зв'язок з Україною.

Українська діаспора сформувалася в основному внаслідок сталінських депортацій і міграції часів Другої світової війни, тобто тих осіб, які виїхали з території України задовго до набрання чинності Законами України «Про правонаступництво України» та «Про громадянство України».

Таким чином, представники української діаспори є виключно представниками етнічного українства, які при цьому не є громадянами України, натомість вони є громадянами іноземних держав, зокрема громадянами Польщі, Румунії, Словаччини, Німеччини, Великої Британії, Канади, США, Італії та інших іноземних держав, а тому проблема подвійного громадянства їх не може стосуватися апріорі й не вимагає від них вибору між громадянством України та громадянством іноземної держави.

Більше того, належність указаної категорії осіб до представників етнічних українців надає їм право отримати статус закордонного українця відповідно до Закону України «Про закордонних українців» з усіма подальшими преференціями щодо отримання дозволу на імміграцію в Україну та працевлаштування в Україні.

Стосовно осіб (громадян України), які виїжджають за межі України з метою працевлаштування, повідомляємо наступне.

В Україні така категорія осіб визначається терміном «представники трудової міграції».

Трудовий мігрант – особа, яка на тимчасовий термін виїжджає займатися, займається (або займалася) оплачуваною діяльністю до іноземної країни.

Заробітчанство – тенденція до територіального переміщення працездатних осіб з метою працевлаштування на певний термін заробітків.

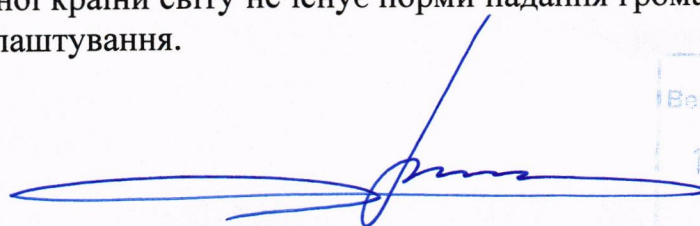
Праця за кордоном – оплачувана трудова діяльність трудящого-мігранта за кордоном, заради якої він виїжджає за межі країни, громадянином якої є та в якій постійно проживає.

Як убачається з наведених термінів, трудові мігранти – це громадяни України, які тимчасово виїжджають за межі країни громадянської належності, країни, в якій вони постійно проживають, з метою лише працевлаштування в іноземній країні.

При цьому серед позитивних наслідків трудової міграції слід відзначити надходження до України додаткової іноземної валюти у формі грошових переказів трудових мігрантів та інвестування коштів у економіку через створення спільних підприємств з іноземними засновниками, сприяння інтеграції України до світового ринку праці, надання працеспроможному населенню можливості реалізувати свої здібності за кордоном, підвищити рівень кваліфікації, поліпшити матеріальне становище, послаблення потоку безробіття на національний ринок праці, зниження соціальної напруженості в суспільстві тощо.

Таким чином, проблема, пов'язана з вибором громадянської належності, не може стосуватися вказаної категорії осіб, оскільки ці особи, так звані трудові мігранти, є громадянами України та знаходяться на території тієї чи іншої іноземної держави тимчасово, лише з метою працевлаштування, при цьому в законодавстві жодної країни світу не існує норми надання громадянства виключно на підставі працевлаштування.

З повагою
Міністр

А.Б. Аваков
Верховної Ради України
18.05.2018
А.Б. Аваков
116622